

Tak to je gól! Jenomže do vlastní branky. Z vývozce elektřiny budeme dovozcem!

- CZ24 News | 13. dubna 2023

ČESKO: Česká elektroenergetická přenosová soustava (ČEPS) vydala nedávno novou zprávu o „zdrojové přiměřenosti elektrizační sítě ČR do roku 2040“. Podle nejzelenějšího, dekarbonizačního scénáře by Česká republika, tento tradiční vývozce elektřiny, už za sedm let byla nucena pokrývat pětinu své spotřeby z dovozu. A protože by se zřejmě nedařilo dostatečné množství elektřiny vždycky dovézt, už v roce 2030 by víc než sto hodin bylo charakterizováno nedostatkem v síti, o deset let později by to bylo dokonce víc než tisíc hodin ročně.

K jakým ze čtyř předložených scénářů se kloní ředitel ČEPS **Martin Durčák**? Jak se podle něho po velké zelené tranzici k nové energetice změní životy nás, spotřebitelů, a má to smysl podstupovat?

Vaše zpráva má v tomto roce čtyři scénáře. Ten poslední, dekarbonizační, jste letos zařadili poprvé. Proč?

Máme takovou snahu tu zprávu každý rok trošku vylepšit. Do Evropy se dřív posílal konzervativní scénář, nově se od letošního roku bude posílat progresivní scénář. Kromě něj vypracováváme tři citlivostní scénáře. V tom dekarbonizačním se zkusíme podívat, co by se stalo, kdybychom od uhlí odešli v roce 2030. A poprvé se v něm díváme i na plnění cílů souboru opatření Evropské komise Fit for 55 a klademe si otázku, co by se muselo udělat se spotřebou v energetice, kdybychom chtěli splnit klimatické závazky pro Českou republiku a zároveň zachovat stávající rozsah průmyslu. Tedy ozelenit ho a mnohem víc přejít na spotřebu elektrické energie. Hrubá odpověď je, že pravděpodobně budeme šetřit v jiných primárních energiích – ropa, zemní plyn, teplo –, ale budeme mnohem víc konzumovat elektrickou energii.

Dekarbonizační scénář jsme do zprávy doplnili z vlastní iniciativy. Což vzniklo tak, že ve zprávě počítáme i to, jestli splníme emisní cíle. Do rovnice vkládáme poměrně vysoké objemy OZE a zjišťujeme, kde je práh citlivosti, pod nímž ještě obnovitelné zdroje dávají smysl a bude pro ně použití, a kdy se už dostáváme za hranu, protože ještě nebudou k dispozici nové, například vodíkové nebo bateriové technologie, do kterých by se zelená energie dala ukládat. A dokud ty technologie nebudou, musely by se zřejmě obnovitelné, tedy nepredikovatelné zdroje vypínat nebo omezovat.

Mezivládní panel pro klimatickou změnu OSN také vždycky vydává scénáře a některé z nich pak označí za pravděpodobnější než jiné. Který z vašich čtyř scénářů považujete za nejpravděpodobnější vy?

Vláda ve svém prohlášení plánuje odchod od uhlí k roku 2033, ovšem s takovým disclaimerem, podmínkou, že tou dobou už bude dost alternativních točivých zdrojů, například elektráren na zemní plyn s možností přechodu na vodík. Pokud jich dost nebude, může se odchod od uhlí posouvat.

Konzervativní scénář pracuje s odchodem od uhlí k roku 2038 a progresivní k roku 2033. Takže se pohybujete někde mezi konzervativním a progresivním scénářem?

Dá se říct.

Vaše zpráva obsahuje některá traskavá sdělení. Například že už za tři roky se staneme dovozci

elektriny.

To mi samo o sobě až tak třaskavé nepřijde. My jsme byli zvyklí na to, že Česká republika je výrazný exportér elektriny. V Evropě naopak je spousta zemí zvyklá na dovoz. No a teď podle našeho odhadu k roku 2025 už v konzervativním scénáři začínáme dovážet zhruba 1,1 terawatthodiny ročně. Aby si čtenáři udělali obrázek: loni jsme z České republiky 13 terawatthodin vyvezli, tudíž ta jedna TWh je taková černá nula, anebo červená nula, podle toho, z jaké strany se na ni díváte. Fakt ovšem je, že rokem 2025 už se bilance překlápí. My ve zprávě pouze upozorňujeme, že pokud budeme postupovat daným tempem za splnění všech předpokladů, jako je růst spotřeby, nárůst elektromobility, nárůst tepelných čerpadel, dekarbonizace průmyslu – že v takovém případě se kolem roku 2025 začne lámat naše postavení exportéra na importéra. Bude to příslovečný bod zlomu. Teprve v roce 2030 se naše pozice začíná výrazně zhoršovat.

[ZDROJ](#)